

**KURUMSAL SPOR
ORGANİZASYONLARINDA
ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE YAŞAM
KALİTESİ**

Yazar

Osman Tolga TOGO

Editör

Prof. Dr. Turgay BİÇER

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7106-08-5

Kitap Adı

Kurumsal Spor Organizasyonlarında Örgütsel Bağlılık ve Yaşam Kalitesi

Yazar

Osman Tolga TOGO

Editör

Prof. Dr. Turgay BİÇER

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

SPO000000

DOI

10.37609/akya.422

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

Kisaltmalar ve Simgeler Listesi.....	vii
--------------------------------------	-----

1. BÖLÜM

GİRİŞ	1
-------------	---

2. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER	5
----------------------	---

2.1. Örgütsel Bağlılık Kavramı.....	5
-------------------------------------	---

2.1.1. Örgütsel Bağlılık Tanımı.....	6
--------------------------------------	---

2.1.2. Örgütsel Bağlılık Gelişim Süreci.....	7
--	---

2.1.3. Örgütsel Bağlılık Yaklaşımları.....	8
--	---

2.1.3.1. Tutumsal Bağlılık	9
----------------------------------	---

2.1.3.2. Kanter Yaklaşımı	10
---------------------------------	----

2.1.3.3. Etzioni'nin Yaklaşımı.....	10
-------------------------------------	----

2.1.3.4. O'Reilly ve Chatman'ın Yaklaşımı	11
---	----

2.1.3.5. Penley ve Gould'un Yaklaşımı.....	11
--	----

2.1.3.6. Meyer ve Allen'nin Yaklaşımı.....	12
--	----

2.1.4. Davranışsal Bağlılık.....	14
----------------------------------	----

2.1.4.1. Becker'in Yan Bahis Kuramı	15
---	----

2.1.4.2. Salancik'in Yaklaşımı.....	16
-------------------------------------	----

2.1.5. Örgütsel Bağlılığı Etkileyen Faktörler.....	17
--	----

2.1.5.1. Kişisel Faktörler	17
----------------------------------	----

2.1.5.2. Örgütsel Bağlılığı Etkileyen Örgütsel Faktörler.....	19
--	----

2.1.5.3. Örgütsel Bağlılığı Etkileyen Örgüt Dışı Faktörler	21
---	----

2.1.6. Örgütsel Bağlılığın Sonuçları.....	21
2.1.7. Örgütsel Bağlılık Seviyeleri	22
2.1.7.1. Düşük Örgütsel Bağlılık Seviyesi	22
2.1.7.2. Orta Dereceli Örgütsel Bağlılık Seviyesi..	23
2.1.7.3. Yüksek Örgütsel Bağlılık Seviyesi	23
2.1.8. Örgütsel Bağlılık Sonuçları.....	24
2.2. Yaşam Kalitesi Tanımı	24
2.2.1. Yaşam Kalitesini Etkileyen Faktörler	26
2.2.2. Yaşam Kalitesinin Tarihçesi	28
2.2.3. Yaşam Kalitesinin Bileşenleri	31
2.2.4. Yaşam Kalitesinin Göstergeleri	31
2.2.4.1. Yaşam Kalitesinin Ekonomik Göstergeleri.....	32
2.2.4.2. Yaşam Kalitesinin Sosyal Göstergeleri	33
2.2.4.3. Yaşam Kalitesinin Çevresel Göstergeleri... 35	
2.2.4.4. Yaşam Kalitesinin Psikolojik Göstergeleri37	
2.2.4.5. Yaşam Kalitesinin Sağlık Göstergeleri	38
2.3. Kurum Kavramı ve Tanımı	40
2.3.1. Kurumların Amaç ve İşlevleri.....	41
2.3.2. Spor Organizasyonları.....	42
2.3.3. Özel Spor Organizasyonları ve Kurumlar	43
2.3.4. Özel Spor Organizasyonları ve Yaşam Kalitesi... 43	
2.3.5. Özel Spor Organizasyonları ve Örgütsel Bağlılık	44
2.4. Şirketler Ligi (CBL).....	45

3. BÖLÜM

GEREÇ VE YÖNTEM 49

- 3.1. Araştırmanın Yeri ve Tarihi..... 49
- 3.2. Araştırmanın Modeli 49
- 3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi 50
- 3.4. Araştırmanın Problemi 51
- 3.5. Araştırmanın Hipotezleri 51
- 3.6. Araştırma Verilerinin Toplanması 52
- 3.7. Verilerin Analizi 54
- 3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları 55
- 3.9. Araştırmanın Varsayımları 55

4. BÖLÜM

BULGULAR..... 57

5. BÖLÜM

TARTIŞMA 87

- 5.1. Sonuç ve Öneriler 105
 - 5.1.1. Yaşam Kalitesi İle İlgili Sonuçlar 105
 - 5.1.2. Örgütsel Bağlılık ile ilgili Sonuçlar..... 106

KAYNAKLAR..... 113

KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ

Anova	: Tek yönlü varyans analizi
Manova	: Çok değişkenli varyans analizi
Tukey	: Çoklu Karşılaştırma Yöntemi
CBL	: Corporate Basketball League
ÖB	: Örgütsel Bağlılık
YK	: Yaşam Kalitesi
GSMH	: Gayri Safi Milli Hasıla
WHOQOL BREF	: World Health Organization Quality of life
Vb	: Ve benzeri
www	: World Wide Web (Dünya Çapında Ağ)
Who	: World Health Organization (Dünya Sağlık Örgütü)
f	: Frekans
N	: Örneklem
Ort	: Ortalama
SS	: Standart Sapma
r	: Korelasyon Katsayısı
P	: Önem Derecesi
Sig	: Signature (İmza)
Skewness	: Çarpıklık
Kurtosis	: Basıklık
SPSS	: İstatistik Programı

6.

Bölüm

KAYNAKLAR

- Akal Ç. Evde yaşayan yaşlı bireylerin yaşam kalitesine etki eden etmenlerin değerlendirilmesi. Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2005, Sivas (Danışman: Yrd. Doç. Dr. N. Güler).
- Alaş B. Rotasyona Uğrayan Okul Yöneticilerinin Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin İncelenmesi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012, İstanbul (Danışman: Prof. Dr. A. Çağlar).
- Aldinç H, Aytar B, Demetçi E.M, Seçen E. A, Şahin, A, Yılmaz, H. Ankara İlin-den Seçilen Birinci Basamak Sağlık Kuruluşlarına Başvuran 18 Yaş ve Üzeri Kişilerin Mediko sosyal Özelliklerine göre Yaşam Kalitelerinin Karşılaştırılması. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Dergisi, 2004, sayı:4.
- Altarawmneh, I. & al-Kilani, M. H. Human Resource Management and Turnover Intentions in the Jordanian Hotel Sector, Research and Practice in Human Resource Management, 2010, 18(1), 46-59.
- Aras D. Isparta il Merkezinde Kamu Hastanelerinde Çalışan Hemşirelerin Çalışma Ortamı Riskleri, Risk Algıları ve Yaşam Kalitesiyle ilişkisi, Tıp Araştırmaları Dergisi, 2015; s:62-67.
- Arslan C. Koz M. Gür E. Mendes B. Üniversite Öğretim Üyelerinin Fiziksel Aktivite Düzeyleri ve Sağlık Sorunları Arasındaki İlişkinin Araştırılması, F.Ü. Sağlık Bilimleri Dergisi, 2003 17(4) s:249-258.
- Arslan Ş. Örgütsel Vatandaşlık Davranışı ile Örgütsel Bağlılık ve Mesleğe Bağlılık Arasındaki İlişkilerin Araştırılması. Celal Bayar Üniversitesi, Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 2008, Cilt:15, Sayı 2: s:163-178.
- Arslan Ş, Gökçe-Kutsal Y. Geriatriye Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi, Türk Geriatri Dergisi, 1999:(4)2 s:173-178.
- Avcı K. Pala K. Uludağ üniversitesi tıp fakültesinde çalışan araştırma görevlisi ve uzman doktorların yaşam kalitesinin değerlendirilmesi, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 2004, s:81-85.
- Aydın H. Örgütlerde İnsan İlişkileri, Çağdaş Yönetim ve Örgütsel Başarım, Eğitim Kitabevi, Konya, 2008, s:44.
- Bağcı Z. & Bursalı Y. M. Yöneticilerin Güç Kaynaklarının Çalışanların Örgüte Bağlılıkları Üzerine Etkisi. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2011, Sayı:9, s:9-21.
- Balay R. Yönetici ve Öğretmenlerde Örgütsel Bağlılık. Nobel Yayın, Ankara, 2000, s:5-55.

- Başıyigit A. Örgütsel İletişimin Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, Kütahya (Danışman: Doç. Dr. B. Tokat).
- Bayazit B, Öztürk A. The Effects of Sportive Recreational Activities on the Psychological Adaptation and Anger Levels in Educable Mentally Retarded Individuals. Pamukkale Journal of Sport Sciences, 2016, 7(1), 35-47.
- Bayram L. Yönetimde Yeni Bir Paradigma: Örgütsel Bağlılık. Sayıştay Dergisi, 2005, Sayı 59, s:125-139.
- Baysal A.C, Paksoy M. Mesleğe ve örgüte bağlılığın çok yönlü incelenmesinde Meyer-Allen örgütsel bağlılık ölçeği. İ.Ü.İşletme Fakültesi Dergisi, 1999, Sayı 28, s: 7-15.
- Becker H. S. Notes on The Concept of Commitment. American Journal of Sociology, 1960; 66, P:32-40.
- Belli E. Ege Bölgesindeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinde Çalışan Personelin Örgütsel Bağlılıkları ve İş Tatmin Düzeylerinin Araştırılması. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2010, Muğla (Danışman: Yrd. Doç. Dr. S. Ekici).
- Belli E, Ekici S. Ege Bölgesindeki Gençlik Ve Spor İl Müdürlüklerinde Çalışan Personelin Örgütsel Bağlılıklarının Araştırılması. Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 2012; 14 (2): s:171-178.
- Biçer T, Doruk Performans, Beyaz Yayınları, İstanbul; 2008, s: 251.
- Biçer T, Sporda Toplam Kalite Yönetimi, Beyaz yayınları, İstanbul; 2014, s: 95.
- Bildik B. Liderlik Tarzları Örgütsel Sessizlik ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2009, Adana (Danışman: Prof. Dr. M. Laman).
- Boylu Y, Pelit E, Güçer, E. Akademisyenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri üzerine bir araştırma. Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, 2007, 44(511) s:55-74.
- Bozkurt, Ö. ve Yurt, İ. Akademisyenlerin örgütsel bağlılık düzeylerini belirlemeye yönelik bir araştırma. Yönetim Bilimleri Dergisi, 2013, 11(22), s:121-139.
- Cengiz A.A. Kişisel Özelliklerin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkileri ve Eskişehir'de Sağlık Personeli Üzerinde Bir Uygulama. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2001, Eskişehir (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ç. Kirel).
- Chan, K. W. ve Wyatt, T. A. Quality of Work Life: A Study of Employees in Shanghai. Asia Pacific Business Review, China, 2007, 13 (4), 501-517.
- Cohen A. Organizational commitment and turnover: A meta analysis. Academy of Management Journal, 1993, 36(5), 1140-1157.
- Currvan D.B. The causal order of job satisfaction and organizational commitment in models of employee turnover. Human Resource Management Review, 1999, 9: 495 524.
- Çetin F. Örgütsel Vatandaşlık Davranışlarının Açıklanmasında Örgütsel Bağlılık, İş Tatmini, Kişilik Ve Örgüt Kültürünün Rolü. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2011, Ankara (Danışman: Yrd.

- Doç. Dr. A.F. Koca).
- Demirkıran, S. Yaşam Kalitesi ve Sağlık Çalışanları, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2012, İstanbul (Prof. Dr. M.F. Gezgin).
- Devine M.A. Being a Doer Instead of a Viewer: The Role of Inclusive Leisure Contexts in Determining Social Acceptance for People with Disabilities, *Journal of Leisure Research*, 2004, 36(2):137-159.
- Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye ve Avrupa Birliğindeki Sağlık Politikaları ve Göstergelerinin Karşılaştırılması, Ankara, 1997, s.24.
- Dikmen B. Liderlik Kuramları ve Dönüştürücü Liderlik Kuramının Çalışanların Örgütsel Bağlılıkları Üzerindeki Algılanan Etkisine Yönelik Uygulamalı Bir araştırma. İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012, İstanbul (Danışman: Prof. Dr. S. Güney).
- Doğan, S. & Kılıç, S. Örgütsel Bağlılığın Sağlanmasında Personel Güçlendirmenin Yeri Ve Önemi. Erciyes Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2007, sayı 29, s:37-61.
- Doğrul M.A. Örgütsel Bağlılık Ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Arasındaki İlişki: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2013, Afyonkarahisar (Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Ertan).
- Donuk B, Spor Yönetim ve Organizasyonlarında Etik Yaklaşımlar-Fair Play, Ötüken Neşriyat A.Ş. İstanbul; 2011, s: 46.
- Erdem M. Öğretmenlere Göre Kamu Ve Özel Liselerde İş Yaşamı Kalitesi ve Örgütsel Bağlılıkla İlişkisi. Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi, 2008, Ankara (Danışman: Prof. Dr. A. Balcı).
- Erdoğan, İ. İletişimi Anlamak, Erk Yayınları, Ankara, 2005, s.260.
- Eren E. Yönetim ve Organizasyon. Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş. İstanbul, 2001, s.47.
- Ertan H. Örgütsel Bağlılık, İş Motivasyonu Ve İş Performansı Arasındaki İlişki: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, 2008, Afyonkarahisar (Danışman: Yrd. Doç. Dr. V. Ağca).
- Eser E. Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesinin Kavramsal Temelleri ve Ölçümü, Sağlıkta Birikim Dergisi, 2006, Vol.1, No.2, s:1-5.
- Eser E. Yaşam Kalitesi Ölçeği (WHOQOL-BREF) Geçerlilik ve Güvenilirlik Alan Kişisel Notlar, 1999, s: 48.
- Felce, D. ve Perry J. Quality of life: the scope of the term and its breadth of measurement", R. I. Brown (Ed.), *Quality of Life for People with Disabilities, Models, Research and Practice*, 1997, P:56-71).
- Ferrell BR, Grant M, Funk B. Quality of life in breast cancer Part I: Physical and social well being. *Cancer Nursing*, 1997; 20(6):398-408.
- Göksel, A.G. Caz, Ç. Yazıcı, Ö. Kayhan, F. Örgütsel Değişime Uyum: Spor Bilimleri Alanında Çalışan Akademik Personeller Üzerine Bir Uygulama. *International Journal of Social Science*. 2017,Number: 58,p. 489-496.
- Görgün B.A. Yaşlılıkta Sosyalizasyon ve Yaşam Kalitesi, Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi, Ankara, 2008, s:2.

- Griffore J.R. ve Phenice A.L. Decision Making for Environmental Justice: A Human Ecological Perspective, American Association of Behavioral Social Science Online Journal,2004,p:24.
- Güçlü H. Turizm Sektöründe Durumsal Faktörlerin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2006, Eskişehir (Danışman: Doç. Dr. F. Maviş).
- Güçlü N. Örgüt Kültürü, Kırgızistan Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2003, Sayı:6. s.147.
- Güçlü N. Stres Yönetimi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Ankara, 2001, sayı:21, s:1.
- Gül H. Örgütsel bağlılık yaklaşımlarının mukayesesi ve değerlendirmesi. Ege Akademik Bakış Dergisi, 2002, (1), s:37-55.
- Güler D. Mastalji, yaşam kalitesi ve depresyon. Sağlık Bakanlığı, Şişli Etfal ve Araştırma Hastanesi, Aile hekimliği, Uzmanlık Tezi, İstanbul, 2006, s:64-65.
- Gündoğan T. İş tatmini ve örgütsel bağlılık, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, 2010, Ankara (Danışman: Yrd. Doç. Dr. H.B. Aslan).
- Güner Ç. Güçlendirme ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi Üzerine Bir Araştırma. GYTE, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi. 2004, Gebze (Danışman: Doç. Dr. A. Ceylan).
- Gürbüz, S. Örgütsel Vatandaşlık Davranışı İle Duygusal Bağlılık Arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik bir araştırma, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, Bolu, 2006, Cilt:3, Yıl:2, Sayı:1, s:48-60.
- Gürkan, G.Ç. Örgütsel Bağlılık: Örgütsel İklimin Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi Ve Trakya Üniversitesi'nde Örgüt İklimi İle Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkinin Araştırılması, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi 2006, Edirne (Danışman: Prof. Dr. Y. Sucu).
- Halis M. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İş Güçlüklerinin Örgütsel Bağlılıklarına Etkisi: Gaziantep Örneği. GAZÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2007, Gaziantep, (Danışman: Prof. Dr. T. Gedikoğlu).
- Hrebiniak LG, Alutto JA. Personal and role-related factors in the development of organizational commitment. Administrative Science Quarterly, 1972, 17: 555- 573.
- İnal, S. Subaşı, F. Mungan-Ay, S. Uzun, S. Alpkaya, U. Hayran, O. Akarçay, V. Yaşlıların fiziksel kapasitelerinin ve yaşam kalitelerinin değerlendirilmesi, Geriatri dergisi.2003, 6(3), s:95.
- İnce M, Gül H. Yönetimde Yeni Bir Paradigma Örgütsel Bağlılık, Konya, Çizgi Kitabevi Yayınları, 2005, s:48-65.
- Jensen C.R. Administrative Management of Physical Education and Athletic Programs, Philadelphia 1988,p:23.
- Kantos M. Biographical Analysis of Quality of Life in Migration. W. Latzer, S. Van Below and M. Staffregen (Ed.), Advances in Quality of Life Studies

- Theory and Research, Kluwer Academic Publishers, 2004, s.139-149.
- Kaygısız, A.G. (2012). İlköğretim Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Ve Karara Katılma Durumları Arasındaki İlişki Kütahya Örneği, Osman Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012, Eskişehir (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ü. Çelen).
- Keiser JR. Principles and Practise of Management in the Hospitality Industry, 2 nd. Edition. Van Nostrand Reinhold, New York, 1989, 69-70.
- Keskinoğlu P. Yaşam Kalitesini Etkileyen Nedenler, 3. Ulusal Sağlıkta Yaşam Kalitesi Kongresi, İzmir, 2010, s:109-112.
- Kılınç D.T. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Müdürlerinin Dönüşümcü ve Etkileşimci Liderlik Stilleri ve Kendi Örgütsel Bağlılıklarını Algılamaları ile Okul Müdürlerinin Sınıf Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılıklarını Algılamaları. Mersin Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Yönetimi Ana-bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, 2013, Mersin (Danışman: Prof. Dr. S. Türel).
- Kırdök E. Trafik kazası ile yaralanmış kişilerin yaşam kalitesinin incelenmesi. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2005, Ankara (Danışman: Doç. Dr. I. Maral).
- Liou K, Nyhan RC. Dimensions of organizational commitment in the public sector:An empirical assessment. Public Administration Quarterly. 1994, 18: 99-118.
- Lily O. An Action Research On Improving Communication Satisfaction Among Teachers In A Local Secondary School, Unpublished Doctoral Dissertation, University of Hong Kong, UMI Dissertation Service.1999.
- Mammadova İ. İş Tatmini İle Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki ve Bir Uygulama. İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana-bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, 2013, İstanbul (Danışman: Prof. Dr. S. Güney).
- Mathieu JE, Zajac DM. A review and meta-analysis of the antecedents, correlates, and consequences of organizational commitment. Psychological Bulletin, 1990,108: 171 194.
- Meyer JP. Allen NJ. A three-component conceptualization of organizational commitment. Human Resource Management Review, 1991, 1: 61-89.
- Meyer, J. P., Allen N. J. ve Gellatly I. R. Affective and Continuance Commitment to the Organization: Evaluation of Measures and Analysis of Concurrent and Time-Lagged Relations. Journal of Applied Psychology, 1990, 75(6),710-720.
- Meyer, J. P., Allen N. J. ve Smith, C.A. Commitment to Organizations and Occupations: Extension and Test of a Three Component Conceptualization. Journal of Applied Psychology, 1993, 78 (4), 538-551.
- Mohr, J, and Sohi S. Communication flows in distribution channels: Impact on assessments of communication quality and satisfaction. *Journal of Retailing* 71.4 1995, p: 393-415.

- Mowday R.T, Porter L.W. and Steers R. M. Employee-organization linkages: The psychology of commitment absenteeism and turnover. Academic Press. New York, 1982, p.24.
- Müezzinoğlu T. Yaşam Kalitesi, Manisa, 2004, s.25.
- Obeng K, Ugboro I. Organizational commitment among public transit employees: An assessment study. Journal of The Transportation Research Forum, 2003,vol.57, No.2: 83-98.
- Oliver N. Work rewards, work values and organizational commitment in employee-owned firm: Evidence from the U.K. Human Relations, 1990, Vol.43, No.6,513 526.
- Oliver N, Rewards, investments, alternatives and organizational commitment. Journal of Occupational & Organizational Psychology, 1990, 63: 1-19.
- Öksüz E, Malhan S. Sağlığa Bağlı Yaşam Kalitesi, Başkent Üniversitesi Yayınları, 2005,s:30-44.
- Ölçüm Ç. Örgüt Kültürü ve Örgütsel Bağlılık, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım,2004, s:90-100.
- Özcan E. B. Örgütsel bağlılık ve iş değerleri arasındaki ilişki: Adana ilinde bir inceleme. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi,2008, Adana (Danışman: Doç. Dr. Ü. Ay).
- Özdevecioğlu M, Aktaş A. Kariyer bağlılığı, mesleki bağlılık ve örgütsel bağlılığın yaşam tatmini üzerindeki etkisi: İş – aile çatışmasının rolü. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2007, Sayı: 28: 1-20.
- Özkan S. İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel bağlılığı ve iş değerleri. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2010, Adana (Danışman: Doç. Dr. Ü. Ay).
- Özutku H. Örgüte duygusal, devamlılık ve normatif bağlılık ile iş performansı arasındaki ilişkinin incelenmesi. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 2008, 2: s:79-97.
- Saldamlı A. İşletmelerde Örgütsel Bağlılık ve İş gören Performansı. Detay Yayıncılık., Ankara,2009, s.20-25.
- Saltuk S. Antik Stadyumlar, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1995, s:34.
- Sapancalı F. Toplumsal Açından Yaşam Kalitesi, İzmir, 2009, s.12.
- Savcı, B.A. Kanserli Hastalarda Yaşam Kalitesini ve Sosyal Destek Düzeyini Etkileyen Faktörler, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp Fakültesi Yüksek Lisans Tezi, 2006, Erzurum (Danışman: Prof. Dr. A. Güraksın).
- Scanlan, T.K. Project on Elite Athlete Commitment (PEAK) I. Introduction and Methodology, Journal of Sport and Exercise Psychology, 2003,Vol: 25, s.360-376
- Schein E. H. Örgüt Psikolojisi, (Çev: M. Tosun), TODAİE Yayınları, 1978,s:173.
- Shafer C.S., Koo L.B. ve Turner S., “A Tale of Three Greenway Trails: User Perceptions Related To Quality of Life”, Landscape and Urban Planning, 2000, Vol. 49, No:3, s:163-178.

- Sheldon ME. Investments and involvements as mechanisms producing commitment to the organization”, *Administrative Science Quarterly*, 1971, 16: 42- 43.
- Sıgı, Ü. (2007). İş Görenlerin Örgütsel Bağlılıklarının Meyer ve Allen Tipolojisiyle Analizi: Kamu ve Özel Sektörde Karşılaştırmalı Bir Araştırma. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2007, 7(2), s:261-278.
- Slack T. *Understanding Sport Organizations the Application of Organization Theory*, Human Kinetics Book, Illinois, 1997.
- Smith, C., Daskalaki, M., Elger, T., & Brown, D. Labour turnover and management retention strategies in new manufacturing plants. *International Journal of Human Resource Management*, 2004, 15(2), 371–396.
- Soyer F, Can Y, Akbulut K. Futbol teknik adamlarının örgütsel bağlılık düzeyleri ile iş tatmin düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi [Elektronik Dergi]*, 2010, <http://www.insanbilimleri.com>.
- Şahin N. Personel Güçlendirmenin İş Tatmini ve Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi: Dört ve Beş Yıldızlı Otel İşletmelerinde Bir Uygulama. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 2007, İzmir (Danışman: Prof. Dr. Ö. Usta).
- Şimşek, Ş. ve Çelik, A. Çağdaş Yönetim ve Örgütsel Başarım, Eğitim Kitabevi, Konya, 2008, s: 44-48.
- Tekin A. İşletmelerde Örgütsel Bağlılık ve Bir Karşılaştırma, Türkiye- Pakistan Örneği, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2002, Ankara (Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Topaloğlu).
- Telman N, Ünsal P. Çalışan Memnuniyeti, Epsilon Yayınevi, İstanbul, 2004.
- Tengilimoğlu D. Sağlık İşletmeleri Yönetimi (4.Baskı). Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2012. s:34-36.
- The WHOQOL Group, What Quality of Life? *World Health Forum*, 1996, 17: (4) 354-356.
- Tiryaki T. Örgüt Kültürünün Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkileri. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2005, Kütahya (Danışman: Prof. Dr. B. Tokat).
- Tuleja, E. ve Greenhalgh, A. Communicating Across the Curriculum in an Undergraduate Business Program: Management 100 Leadership and Communication in Groups, *Business Communication Quarterly*, 2008, Vol: 71, No:17.
- Tüzün, H., E. , Eker, L. Sağlık Değerlendirme Ölçütleri ve Yaşam Kalitesi Sağlık ve Toplum dergisi, 2003, sayı:13(2).
- U. A. Karademir, Sağlık Çalışanlarında Yaşam Kalitesi, BEU, SBE, YYLT, İstanbul, 2014, s.20
- Varoğlu, D. Kamu Sektörü Çalışanlarının işlerine ve Kuruluşlarına Karşı Tutumları, Bağlılıkları ve Değerleri, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1993, Ankara (Danışman: Prof. Dr. V. Aydın).
- Wasti, S. A. Örgütsel Bağlılığı Belirleyen Evrensel ve Kültürel Etmenler: Türk Kültürüne Bir Bakış. Z. Ayçan (Der.), Akademisyenler ve Profesyoneller

- Bakış Açısıyla Türkiye’de Yönetim, Liderlik ve İnsan Kaynakları Uygulamaları, Türk Psikologlar Derneği Yayınları, Ankara, 2000, s.201-22.
- Wasti, S. A. Meyer ve Allen üç boyutlu örgütsel bağlılık ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik analizi. 8. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildirileri, Nevşehir 2000, s:401-410.
- Wasti S. A. Affective and continuance commitment to the organization: Test of an integrated model in the Turkish context. *International Journal of Inter-cultural Relations*, 2002, 26: 525–550.
- Whoqol-Bref Introduction, Administration, Scoring And Generic Version Of The Assessment Field Trial Version, Programme On Mental Health World Health Organization Geneva, December, 1996.
- Winter R., Taylor T. Sarros J. Trouble at Mill: Quality of Academic Worklife Issues within a Comprehensive Australian University. *Studies in Higher Education*, 2000, 25 (3), 279-294.
- Wyatt, T. A., C. Y. Wah. Perceptions of QWL: A study of Singaporean Employees Development, Research and Practice in Human Resource Management, 2001, 9(2), 59-76.
- Yancar C. Madde Bağımlılarında İkinci Eksen Komorbidite ve Kişilik Özelliklerinin Bağımlılık Şiddeti ve Yaşam Kalitesine Etkisinin Değerlendirilmesi, Uzmanlık Tezi, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi. İstanbul, 2005.
- Yapıcı, A. Alkol Bağımlılığında Depresyon ve Anksiyete’nin Yetimi ve Yaşam Kalitesine Etkisi, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi 11. Psikiyatri Kliniği dergisi. İstanbul, 2006, sayı:4.
- Yazıcıoğlu I, ve Topaloğlu G. Örgütsel Adalet ve Bağlılık İlişkisi: Konaklama İşletmelerinde Bir Uygulama, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 2009, Cilt:1/1,s.3-16.
- Yıldız, M., Bingöl, E., Şahan, H., Bayköse, N., & Şenel E. (2017). A Cross-Cultural Approach to Sport Psychology: Is Exercise Addiction A Determinant of Life Quality?. *The Sport Journal*. 1- 10.
- Z. Aydın, Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hasta Yakınlarında Stres ve Baş Etme Yolları, BEÜ, SBE, YYLT, İstanbul, 2013, s.47
- Zorba E. Yaşam Kalitesi ve Fiziksel Aktivite, 10Th. *International Sports Sciences Congress*, Bolu, 2008, s:82–85.
- Zorba E. Yaşam Kalitesi ve Fiziksel Aktivite, 2005, s:40-58.